

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2357/2017
07.11.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Зоране Делибашић, чланова већа, у парници из радног односа тужилаца АА из ... и ББ из ..., чији је пуномоћник Радислав Маравић адвокат из ..., против туженог Предузећа „ВВ“ из ..., чији је пуномоћник Александра Ковачевић адвокат из ..., ради поништаја решења и враћања на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1853/17 од 17.05.2017. године, у седници већа одржаној дана 07.11.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1853/17 од 17.05.2017. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1853/17 од 17.05.2017. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Смедереву П1 666/14 од 02.11.2015. године која је исправљена решењем тог суда П1 666/14 од 17.03.2017. године, у првом, другом и трећем ставу изреке тако што су поништена као незаконита решења директора туженог од 23.10.2006. године којима су отказани уговори о раду тужиоцима АА из ... и ББ из ... и обавезан тужени да врати тужиоце на рад у року од осам дана од дана пријема пресуде под претњом извршења, а захтев туженог којим је тражио да се солидарно обавезу тужиоци на накнаду парничних трошкова у износу од 183.750,00 динара одбијен. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да на име трошкова првостепеног поступка исплати тужиоцима укупан износ од 529.875,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде под претњом извршења. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да на име парничних трошкова насталих у другостепеном поступку исплати тужиоцима износ од 49.500,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде под претњом принудног извршења.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног

поступка, погрешно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. Закона о парничном поступку (ЗПП), Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нису основани наводи ревизије да је другостепени суд учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 394. тачка 1. ЗПП тако што је, без одржавања расправе, утврдио другачије чињенично стање. По налажењу Врховног касационог суда, у другостепеном поступку није измењено чињенично стање већ је другостепени суд, на основу чињеница утврђених у првостепеном поступку, извео другачији чињенични и правни закључак о одговорности тужилаца за повреде радне дужности због које су им отказани уговори о раду.

Према утврђеном чињеничном стању, синдикат „...“ код туженог је 21.07.2006. године донео одлуку о ступању у штрајк. Штрајк је почео 26.07.2006. године. Тужиоцима су отказани уговори о раду због повреде радне дужности и поступања супротног члану 18. став 2. Закона о штрајку, јер су од 26.07. до 28.07.2006. године са осталим штрајкачима активно блокирали главни колски улаз у фабрички круг туженог, и на тај начин спречавали улазак и излазак камиона. Тужиоци су чланови синдиката који је организовао штрајк, али нису били чланови штрајкачког одбора. Штрајк се одвијао у фабричком кругу туженог, у близини капије предузећа, којој су штрајкачи повремено прилазили како би чули саопштење синдикалних руководиоца или њихове изјаве дате медијима. Тужиља није уочена на снимку Телевизије ..., а тужилац је снимљен као један од више штрајкача који су стајали на капији док се представник синдиката обраћао новинарима.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да штрајк није законито спроведен јер су се штрајкачи окупили уз једину улазну капију у фабрички круг туженог и одбијали да се помере како би омогућили улазак и излазак возила. На тај начин, по схватању тог суда, сви штрајкачи који су стајали у непосредној близини улазне капије изразили су своју сагласност да учествују у групи која је, спречавањем саобраћаја у и из круга туженог, вршила притисак на послодавца да испуни њихове захтеве и тако својим понашањем јасно манифестовала вољу да туженог спречи да располаже средствима за обављање својих делатности. Због тога је првостепени суд одбио тужбене захтеве којим су тужиоци тражили поништај решења о отказу уговора о раду и враћање на рад.

Одлучујући о жалби тужилаца другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбене захтеве са образложењем да је нижестепени суд погрешно применио материјално право - члан 179. став 1. тачка 3. Закона о раду и

чланове 14. став 1. и 7. и 18. став 2. Закона о штрајку, и зато поништио решења о отказу уговора о раду које су тужиоци закључили са туженим и наложио туженом да тужиоце врати на рад.

Изложено правно схватање другостепеног суда о погрешној примени материјалног права прихвата и ревизијски суд.

Према члану 179. став 1. тачка 3. Закона о раду („Службени гласник Републике Србије“, број 24/05 и 61/05), послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца, и то ако запослени не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

Право на штрајк у складу са законом и колективним уговором је уставно право запосленог (члан 61. Устава Републике Србије). То право може бити ограничено само законом, сходно природи или врсти делатности. Закон о штрајку („Службени гласник Републике Србије“, број 101/05) прописује да организовање штрајка, односно учешће у штрајку под условима утврђеним тим законом не представља повреду радне обавезе, да не може бити основ за покретање поступка за утврђење дисциплинске и материјалне одговорности запосленог и да не може имати за последицу престанак радног односа запосленог (члан 14. став 1), као и да штрајкачки одбор и запослени који учествују у штрајку не могу спречавати послодавца да користи средства и располаже средствима којима обавља делатност (члан 14. став 7).

За разлику од учешћа у законитом штрајку, који се не може санкционисати отказом уговора о раду, одредбом члана 18. став 2. Закона о штрајку између осталог је прописано да члан штрајкачког одбора и учесник у штрајку који спречава послодавца да користи средства којима обавља делатност, чини повреду радне дужности за коју се може изрећи мера престанка радног односа. Наведени отказни разлог подразумева да је утврђено конкретно противправно поступање и индивидуална одговорност запосленог током штрајка, јер учесник штрајка који се понаша по правилима не може сносити одговорност за незаконито поступање других учесника.

Из утврђеног чињеничног стања у овом случају следи да су тужиоци били учесници штрајка, али не и да су својим појединачним радњама блокирали капију и спречавали туженог да користи средства и обавља своју редовну делатност. Утврђено чињенично стање, по оцени Врховног касационог суда, неосновано се оспорава ревизијом туженог, а нису основани ни ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права. Код тако утврђених чињеница правилан је закључак другостепеног суда да у радњама тужилаца не постоје елементи повреде радне обавезе из члана 18. став 2. Закона о штрајку које им се побиијаним решењима стављају на терет, нити постоји повреда радне дисциплине и понашање због којег они не би могли да наставе рад код туженог.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Тужени није успео у поступку по ревизији и зато нема право на накнату трошкова тог поступка. Због тога је његов захтев за накнаду трих трошкова одбијен и применом члана 165. став 1. у вези члана 153. став 1. ЗПП одлучено као у другом ставу изреке.

Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић